

כל המשפחה מחוברת סביב הדרך של אבא

מסרים מהדרך היום / פרשת נצבים - וילך תשפ"ד

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף צא:

"...מפני מה נענשו שהיה להם לבקש על דורם ולא ביקשו"
אלימלך ובניו גדולי הדור היו, כשבא רעב לארץ, במקום לדאוג להמון העם הם יצאו למואב, ומשכך נענשו ומתו כולם, כך לימדונו את מגילת רות. אך השבוע בגמרא רבי יהושע בן קרחה מפרש את הסיפור אחרת: צדיקים היו, ולו מצאו אפילו סובין לאכילה לא היו יוצאים לחוץ לארץ. מפני מה נענשו ונכחדו? מפני שהיה עליהם לבקש רחמים על דורם והם לא עשו זאת.

זוהי תביעה מכל מנהיג, כולל האב המנהיג בביתו והמלמד המנהיג כיתתו: אם אינך יכול לעזור לבנך, לתלמידך, לכל הפחות התפלל להצלחתו.

מנהל חידר התייעץ עם ראש הישיבה הרב שטיינמן אודות ילד קשה בחיידר שמפריע את מהלך השיעורים: "המלמדים טוענים שאינם יכולים לנהל את השיעור אתו, עשינו כל שביכולתנו וללא הועיל, האם מותר לנו להוציאו מהתלמוד תורה?"; "מה שם אימו?" שאל ראש הישיבה, והמנהל גמגם: "איני יודע, עלי לבדוק ברישומים"; "אינך יודע את שם אמו?", ראש הישיבה השיב בכאב, "כלומר, אינך מתפלל עליו? כיצד יכול הנך לומר שעשית כל שביכולתך כשלא התפללת עליו אף פעם..."

איך זה קשור אלינו?

בן, תלמיד, או אפילו חבר - לא נוכל לומר שעשינו עבורו הכל, אם לא התפללנו עליו.

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף צ:

"...ומפקיעי שערים, עליהם הכתוב אומר..."

מילים חריפות מזכרות השבוע בגמרא כלפי אוצרי פירות ומפקיעי שערים - אלו המטמינים פירות בשעה שהמחיר זול, ובכך גורמים לעליית מחירים. 'נשבע ה' בגאון יעקב אם אשכח לנצח כל מעשיהם', אומר הפסוק, וחז"ל מפרשים אותו על אלו.

מותר לאדם להרוויח, אך מחובתו לקחת בחשבון את הציבור. העיסוק בהגדלת הממון אסור לה שתבוא על חשבון הציבור.

תלמידו העני של רבי משה לייב מסאסוב תינה לפניו בכאב את מצבו וביקש ברכה לעשירות, הרבי דרש הבטחה שכשיתעשר לא ישכח את העניים והלה הבטיח, ברור שלא ישכח... אלא שכשהברכה התקיימה ההבטחה נשכחה, פרוטה לא יצאה מידי לזדקה. יום אחד בא הרבי לביתו. נרגש, ביקש העשיר להושיב את הרבי בכיסא מכובד אלא שהרבי נותר על עומדו; "מעניין", תהה הרבי תוך שהוא מחווה בידו האחת על החלון הענק, ממנו נשקף הרחוב על המולתו, ובשנייה על מראה מפוארת שנקבעה על הקיר שכנגד, "מדוע דרך זכוכית זו אני רואה אנשים נוספים, ואילו דרך זכוכית זו איני רואה אלא את עצמי?", והתלמיד המשתומם הסביר: "המראה מרוחה בכסף, והחלון לא!". "אכן", סיכם הרבי, "הכסף גורם לאדם לראות רק את עצמו...". האישי הבין והזדעזע, ומאז שינה את דרכו.

איך זה קשור אלינו?

הכסף נועד לתועלתנו, חלילה שיפריע לנו 'לראות' אחרים....

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף פט:

"אמרה, ומהאי קרא, כי ישרים דרכי ה'..."

בגמרא השבוע לומדים אנו שיש להיזהר מסוגים שונים של משקלות הנשחקים עם הזמן, כמו"כ מסוגי מדידות הגורמות עוול למוכר או לקונה, על סוגיא זו אמר רבי יוחנן שהיה מקום שלא ללמד הלכות אלו, פן ילמדו מהן הרמאים כיצד לרמות את הקונים, אך למעשה: 'ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם', מותר לנו ללמד הלכות למרות שיהיה מי שינצל זאת לשחיתות.

הבחירה ניתנה לאדם; הצדיק ימצא בתורה ארחות חיים, והרשע ימצא דווקא דרכים להשחתה נוספת.

דוגמא לכך מצאנו בגמרא ביבמות (מט ע"ב): מנשה, מהרשעים שבמלכי יהודה קורא לסביו ישעיהו הנביא, ושואלו על נבואותיו: "משה רבינו אומר 'כי לא יראני האדם וחי' ואילו אתה מתנבא 'ואראה את ה' - היתכן?!'; משה אומר 'מי כה' אלוקינו ככל קראנו אליו', כלומר שבכל זמן אפשר להתפלל לה', ואילו אתה אומר 'דרשו ה' בהמצאו' - דווקא בזמנים מסוימים, וכי חולק אתה על משה רבינו?" ישעיהו בחר לשתוק, בידעו שמנשה לא יקבל את ההסברים, ומנשה מורה להוציאו להורג....

כן, מנשה, הוא עצמו עובד עבודה זרה, ואילו את ישעיהו הנביא הוא הורג על שדבריו אינם תואמים את דברי משה רבינו....

איך זה קשור אלינו?

עשה אדם עוול לחברו בשם התורה, עשה בכך גם עוול לתורה....